

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošt. hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Ljubljana, ponedeljek 14. februarja 1938

Cena posamezni
številki din 1'50

Več samouprave

Ko se začneja v skupščini proračunska razprava, se naša javnost v prvi vrsti sprašuje, če bo prinesel novi proračun kaj več samouprave ali pa jo bo znova okrnil in zmanjšal, kakor doslej skoraj še vsak proračun. Po nekaterih znakih, ko se znova govori o centralističnem cestnem fondu, o monopoli državni tiskarni itd., se moramo res bati, da se bo slaba izkušnja prejšnjih let sedaj znova ponovila. Vendar pa je bilo tudi slišati o posebnem amandmanu, s katerim bi se vlada poblastila, da začneja izvajati samoupravo. Slišali pa smo tudi mnogo obetajoče besede, da pride sedaj po izboljšanju gospodarskega položaja in utrditvi naše zunanje-politične situacije na vrsto vprašanje naše notranje ureditve. To pa se more rešiti le na načelu čim širših samouprav.

Kljub vsem slabim izkušnjam bi torej vendarle imeli nekaj upanja, da novi proračun ne bo pomenil okrnitve še zadnjih ostankov samouprav, katerih je res ostalo že sila malo. Avtonomija naših občin, ki je bila nekoč prav znatna, je danes reducirana na takšen minimum, da je samo še slaba senca nekdanje samoupravne moči občin. Naša banovinska samouprava se sploh še ni začela izvajati in bi bila zato že predrzno, če bi jo primerjali z avtonomijo, ki jo je imel nekdanji deželni zbor. A tudi vse druge naše samoupravne ustanove so izgubile mnogo svojih nekdanjih pravic, saj se je skoraj prav vse koncentriralo v Beogradu.

Ne pričakujemo, da bi nam novi proračun mogel na mah prinesiti velik preobrat in da bi pomenil že energičen začetek uveljavljanja samoupravnega načela. Pričakujemo samo to, da ne bo pomenil še nove okrnitve samoupravnih pravic in da bo vsaj nekaj malega vrnil, kar so odvzeli prejšnji proračuni. Tako zlasti pričakujemo, da se bodo odpravile oziroma čisto spremenile centralizirane banovinske trošarine. Kajti te niso le v nasprotju z najbolj osnovno zahtevo samoupravnega načela, temveč pomenijo tudi velikansko krivico za nekatere banovine. In ker tu ni prizadeta le dravska banovina, temveč tudi savska in moravska, torej ne le slovensko, temveč tudi hrvaško in srbsko prebivalstvo, je tembolj upravičena zahteva, da se tej krivici napravi konec.

Mislimo pa, da je sedaj tudi čas, ko se more napraviti tem krivici konec. Dan na dan slišimo dolge slavospeve, kako državni dohodki naraščajo. Ne bilo bi pravilno, če bi se ta presežek dohodkov porabil ves z zviševanjem državnih izdatkov, temveč vsaj del teh višjih dohodkov bi se moral porabiti v to, da se prejšnje krivice popravijo. Treba je najbolj popraviti to, kar ljudi najbolj boli, nobena stvar pa tako ne boli, ko krivica. Zato del presežka državnih dohodkov za odpravo krivic in je že tu dana možnost, da se centralizirane banovinske trošarine spremenijo tako, kakor zahteva pravičnost.

Pa tudi iz parlamentarno-agitatoričnega stališča pričakujemo, da bo novi proračun vendarle pomenil vsaj najbolj skromno utrditev samoupravnega načela. Proračun pomeni za davkoplačevalca največ-

je breme, ki ga pa skušajo po svetu vse parlamentarne večine vsaj s tem omiliti, da vnesejo v proračun tudi nekaj olajšav in nekaj dobrot za najširšo javnost. Če že proračun ne more oprostiti davkoplačevalca njegovih najtežjih bremen, pa mu prinese vsaj nekaj, da je celo proračun užiten. Nobena druga stvar pa ne more ljudem bolj ustreči, kakor da vendar enkrat dobe nekaj pravice, da vsaj v svojih najbližjih zadevah tudi sami odločajo. Za široko javnost je vrednost proračuna v tem, koliko razširja samoupravne pra-

vice in po tem bo tudi javnost sodila, če je novi proračun njej v prilog ali ne.

Najbolj zgrešeno pa bi bilo, če bi se pri tem splošnem in velikem pričakovanju javnosti, da bo novi proračun vsaj nekaj zvišal samoupravne pravice, zgodilo ravno nasprotno, da bi se v finančni zakon vnesla nova določila, s katerimi bi bili okrnjeni še zadnji ostanki nekdanjih širokih samouprav. Bila bi to usodna državniška napaka, ki bi rodila zelo nevarno razočaranje, da bi ljudje sploh iz-

gubili vero, da je še kakšno zboljšanje mogoče.

Zato naj se ne dela noben eksperiment več z ustanavljanjem novih centralističnih fondov, zato naj se ne misli na uvajanje novih centraliziranih monopolov, zato se naj tudi ne misli na centralizirani elektrifikacijski načrt itd. Vse to bi bili zelo nevarni eksperimenti, ki bi državno misel zadeli v živo.

Novi proračun naj pomeni prvi korak k začetku uveljavljanja samoupravnega načela in potem bo z njim v resnici storjen korak k zboljšanju.

vičene interese trgovcev ter končno proti pretirani obremenitvi trgovinskih predmetov z raznimi trošarinami in drugimi davščinami.

V težavnem stanju je danes naša trgovina. Čeprav je težko stanje deloma posledica gospodarske krize, ki je naš trgovino najbolj zadela, vendar bi bil položaj trgovca v mnogem znatno boljši, če bi bilo v javnosti in tudi na pristojnih mestih več razumevanja za veliko in koristno funkcijo trgovine v gospodarskem in narodnem življenju, s tem pa tudi več prizadevanja za podpiranje njenih upravičenih interesov. Kljub vsemu pa mi verujemo v bodočnost naše trgovine ter v napredek naših trgovcev. Verujemo zato, ker se mora enkrat vendarle spoznati važnost in pomembnost trgovskega stanu. Borba, ki jo vodijo danes trgovci in v kateri so žal padle že mnoge žrtve, bo pripomogla, da bo naš trgovski stan na vse zadnje vendarle združil svoje vrste ter jih zvezal v močni in kompaktni organizaciji. Da bo pod pritiskom te borbe naš trgovski stan v bodoče še bolj živo in premišljeno delal na tem, da sebe in svoje poslovanje čim bolj usposobi in prilagodi za današnji čas in za današnje razmere, je izven vsakega dvoma. Da bi si ustvarili boljše bodočnost — bodo morali naši trgovci napraviti še mnogo naporov — a tudi za izpolnitev samih sebe in svojega poslovanja ko tudi da si pribore vse one pravice, ki jim pripadajo. Borba bo morda dolgotrajna in težka, toda trgovci bodo v njej zmagali. Čisto enostavno zato, ker se bore za pravično stvar, še bolj pa zato, ker je njih zmaga v interesu pravilno pojmovanega gospodarstva in vse naše države.

Kalvarija naših trgovcev

Od stanovske zavesti trgovstva zavisí spoštovanje trgovskih pravic

Pod tem naslovom je objavil »Privredni pregled«, ki ni nikako trgovsko glasilo, temveč informativni občni gospodarski list za vse gospodarske panoge, naslednji članek:

»Trgovci se je smatral od nekdanj — in to po pravici — ne samo kot eden najbolj važnih gospodarskih delavcev, temveč tudi kot pomemben nosilec kulturnega in političnega napredka. Zamenjavajoč blago med raznimi družbenimi vrstami ter raznimi kraji, je trgovec pripomogel k zvišanju življenjske ravni, k boljšemu in naprednejšemu življenju ter miroljubnemu spoznavanju, s tem pa tudi prijateljstvu med raznimi državami in narodi. Te tako koristne in blagodejne funkcije so povzročile, da je bil trgovski stan še do zadnjega visoko cenjen ter da se je njegovemu napredku posvečala največja pažnja.

V zadnjem času, zlasti pri nas, pa se trgovec ne ceni, vsaj ne tako, kot nekdanj, še manj pa se skrbi za njegov napredek. Na nekaterih mestih so celo iznašli, da je trgovina samo odvisna in drago posredovanje med proizvajalci in potrošniki in da trgovci ne proizvajajo, temveč samo prenašajo blago iz enega mesta v drugo, da je z drugo besedo samo parazit v gospodarstvu. Če pa se ves proces proizvodnje analizira do konca, potem se pride do zanimivega spoznanja, da proizvodnja v resnici ni — vsaj kar se tiče človekove funkcije — nič drugega ko prenašanje iz enega kraja v drug kraj. Kmetovalec, kadar orje, dejansko samo premeta zemljo, enako kadar seje, samo prenaša seme v zemljo itd. Pri izdelavi orodja in strojev je isto, samo premeščanje. Kajti človek ne ustvarja materije, on jo more samo predelovati. Očitek, da trgovec ne »proizvaja«, nima torej nikakšne upravičenosti.

Proti trgovini oz. proti trgovcem najbolj nastopajo kolektivistični orientirani delavski voditelji, nato pa združne ustanove. V resnici pa je njihov cilj samo ta, da same prevzamejo trgovino. Kajti na ta način baje izključujejo posrednike. Izkušnja pa dokazuje, da je to eliminiranje trgovcev ne samo škodljivo, temveč tudi nemogoče. Zadržne trg. ustanove kljub vsem velikim ugodnostim, ki jih uživajo — v breme vse države — nikjer ne morejo uspešno konkurirati pravi trgovini, deloma zbog nezadostne strokovne sposobnosti, deloma zbog neizogibno birokratičnega značaja svojega poslovanja. Prav nobena gospodarska delavnost, najmanj pa trgovina, pa ne

prenese birokratizacije. Sploh je smešno misliti, da bi se moglo moderno gospodarsko življenje razvijati ter sploh obstajati brez trgovine. To so spoznali celo v boljševistični Rusiji!

Če se upošteva, da je potreba trgovine ostala popolna, da celo stalno raste, potem se moramo v resnici vprašati, kateri stvarni razlogi morejo biti, da se o tej važni gospodarski panogi ne vodi vsaj v tej meri računi kakor o ostalih. Ves kaže, da gre tu za demagogijo, ki tudi sicer povzroča v vsem našem javnem, zlasti pa gospodarskem življenju, toliko škode. Resnici na ljubo pa je treba tudi konstatirati, da so svojih težkoč v neki meri krivi tudi trgovci sami, in sicer v dveh smereh: 1. ker se še do danes niso znali uspešno organizirati v svrhu zaščite svojih legitimnih interesov, 2. ker si niso niti sami vedno na jasnem, vsaj po besedah njihovih voditeljev bi mogli tako soditi, od kje izvirajo njih nadloge in kako bi se jim moralo pomagati proti tem nadlogam.

Trgovci v naši državi niso mogli do danes ustanoviti edinstvene organizacije — s Centralnim predstavništvom je ta organizacija ustanovljena, opomba uredništva — ter doseči, da bi v vseh vprašanjih, ki jih zanimajo, nastopali kompaktno in močno. Tega je kriva nezadostna razvita stanovska zavest nekega dela naših trgovcev, ki dostikrat pod strankarsko političnimi vplivi odnehuje — na lastno škodo. Baš zaradi tega se dogaja, da zahteve in pritožbe naših trgovcev miso vedno niti prepričujoče, še manj pa učinkovite. V njih so dostikrat obtožbe, ki so samo deloma ali popolnoma neutemeljene ali so njih zahteve neizvedljive.

Naši trgovci imajo nedvomno mnogo upravičenih zahtev. Ne oblasti, niti javnost ne postopa vedno pravično proti njim. V javnosti se dostikrat opisujejo kot nekakšni gospodarski paraziti, kot brezkoristen in škodljiv element. Utvarjajo se razne privilegirane ustanove, ki naj nadomestijo trgovce. Iz trgovcev so dejansko napravljeni neki davčni izvršilni organi, navaljena je nanje kar cela, silno okorna in komplicirana davčna uprava, poleg tega še odij za mnoga davčna bremena. Vse to in še mnogo drugih stvari ovirajo zdrav razvoj trgovine ter celo ogrožajo njen obstoj.

A vendar je trgovina prav tako važna in koristna gospodarska panoga ko vsaka druga, trgovci pa zelo koristni in pomembni druž-

beni razred. Nedvomno je, da je tudi nekaj slabih in nevestnih trgovcev, kakor je takšnih ljudi tudi v vseh drugih stanovih. Prizadevanje naše gospodarske politike bi moralo biti v tem, da se čim bolj dvigne trgovski stan, s tem, da se istočasno izdajo tudi vsi potrebni ukrepi proti zlorabam v trgovini.

V Beogradu je bila preteklo nedeljo redna letna skupščina Zveze trgovskih združenj. V svojem poslovnem poročilu je podala uprava mnoge pritožbe, od katerih se mora mnogim priznati popolna upravičenost. Med temi pritožbami so najbolj prepričujoče one proti trgovskemu poslovanju gospodarskih združenj ter proti raznim privilegiranim trg. ustanovam, nadalje činjenica, da se je izvršila razdolžitev kmetovalca brez najmanjšega ozira na upra-

Omejitev kavčuka

Preobilica blaga kljub konjunkturi

Še l. 1937. spomladi so razni poročevalci ugibali o tem, ali bo pri rastoči porabi zadoščala naravna pridelava kavčuka. Po takratni izvozni pogodbi so zaloge zadoščale le za 90% kvote. Kmalu se je pa pokazalo, da naravni pridelek lahko krije še vso porabo. Končno se je poraba oz. natovornost količina v pomorskem prometu celo ustavila za vse leto 1937. za 2200 ton pod določeno kvoto 1'054 milijona ton.

Ker je letos računal mednarodni odbor že 25. januarja z vidno zalogo polovice milijona ton, je izvozne kvote znižal od 70 na 60%. Vendar se zdi, da bo poraba večja in da je bil zastoj v decembru 1937. samo slučajen. Tudi proizvodnja v 2. letošnjem četrtletju najbrže ne bo dosegla povprečja zadnje polovice 1937. Zato se uveljavlja mnenje, da je znižanje kvot povzročila

manjša poraba kavčuka v USA.

Zedinjene države Sev. Amerike same porabijo 50% vsega kavčuka, od tega sama avtomobilska industrija tri četrtine. Zaradi velikega pomena te industrije za vso trgovino s kavčukom, se zdaj proučuje njena razvojna črta iz zadnjih let. Ta črta pa poteka že celo zadnje leto zelo neugodno. V prvi polovici 1937. je porabila avtomobilska industrija USA mesečno 52.000 ton kavčuka, v decembru le še 26.190 ton, kar je enako depresivskemu

letu 1931./32. Vse leto 1937. so USA porabile 542.950 ton surovega kavčuka.

Zaradi lanske konjunkturalne kavčuka se je bila že tudi razvila proizvodnja in poraba regenerata. V l. 1937. je narasla predelava iz odpadkov že od 141.500 na 158.000 ton. Hkrati je še rasel uvoz surovega kavčuka in so zaloge ob koncu leta dosegle 250 tisoč ton. Nadaljnja kupčija s kavčukom je odvisna od reorganizacije avtomobilske industrije. Med tem je prodaja gumijevih obročev padla za 20 do 25%. Edino upanje so zdaj stari vozovi, ki bi se utegnili letos na novo opremiti in morda še kaj naraste odjem v ostalih državah. Nasprotno se pa že pozna posebno v Evropi napredek sintetičnega kavčuka.

Splošno se cenijo svetovne zaloge kavčuka letos na 564.000 ton ali polovico letne proizvodnje. Zato je prva konferenca v januarju znižala kvote od 90 na 70% in zdaj še na 60. S tem pa na trgu še ni doseženo ravnotežje med ponudbo in odjemom, ki se mesečno giblje ob 84.500 oziroma 80.000 tonah.

Zanimivo je, da se od znižbe kvot ne pričakuje nobena pridobitev niti za producente, ker je že lani sama redukcija uničila tudi cene.

Naročajte in širite
„Trgovski list“!

Politične vesti

Kralj Karol je po sestavi vlade izdal manifest, v katerem pravi, da so z izvršenimi spremembami politične stranke ne samo izključene iz vlade, temveč morajo sploh ustaviti vsako delovanje. Osem let se je že trudil, da bi se vodila državna politika na čim širši podlagi, sedanja volivna kampanja pa je dokazala, da so nekatere stranke mislile v volivni borbi samo na svoje strankarske interese in razvijale delovanje, ki je navdajalo ves narod s skrbjo in nemirom. Omajali so se sami temelji romunskega nacionalnega življenja. Toda Romunija se mora rešiti! Zato se je odločil, da napravi sedanjim težkim razmeram konec in zato je imenoval vlado, ki more prosta vseh strankarskih vplivov svoje sile posvetiti samo blagru države in naroda. Trdno veruje v politično zavest romunskega naroda in je zato prepričan, da ga bo romunski narod z vsemi silami podpiral.

Nova romunska vlada je sestavljena. Sestavlja jo je patriarh Miron Cristea, ki je po rodu iz Sedmograške ter se je pod Ogrsko pogumno boril za narodne pravice Romunov. Namestnik predsednika vlade in zunanji minister je bivši ministrski predsednik Tatarescu, minister za notranje zadeve pa je Calinescu, bivši član kmetijske stranke. V vladi so tudi pristaši drugih strank, tako liberalcev, romunske fronte in drugih. Ministri brez listnice so bivši ministrski predsedniki prof. Jorga, Constati-nescu, Angelescu, gen. Averescu, Voja Voevod, gen. Voitolanu in Mironescu.

Novi ministri so dopoldne prevzeli svoje resore ter takoj nato imeli dolgo sejo. Na seji so sestavili deklaracijo vlade, ki pravi, da bo nova vlada v notranji politiki vodila nacionalno politiko, v zunanji pa skušala ohraniti vse dosedanje prijateljske zveze. Rok, do katerega morajo židje predložiti dokumente za revizijo državljanstva, je bil podaljšan do 10. marca. Iz tega sklepajo, da bo tudi nova vlada vodila antisemitično politiko, vendar pa ne tako ostro kakor vlada Goge.

Nadalje je vlada sklenila, da se uvede obsedno stanje, ki je bilo dosedaj v veljavi samo v Bukarešti, v vsej državi. Vsi prefekti so odstavljani, kar je bilo nujno potrebno, ker je vlada Goge imenovala za prefekte same strankarje ter je vsa politična uprava prišla v silen nered. Začasno bo vodila vsa politično upravo vojska. Vojaške oblasti so nadalje pooblašene, da smejo izvršiti tudi hišne preiskave. Vse orožje se mora v 48 urah izročiti vojaškim oblastem. Določila vojaškega kazenskega zakona so razširjena za nekatere prestopke tudi na civiliste.

Novi predsednik vlade patriarh Miron je označil kot glavni cilj svoje vlade, da se zopet uvede v državi red in mir, da bo mogel kmetovalci v miru obdelovati svojo zemljo. V zunanji politiki se bo trudil, da se okrepi zaupanje romunskih zaveznikov ter da doseže Romunija prijateljstva tudi drugih držav.

Ves svetovni tisk obširno komentira novo stanje v Romuniji. Francoski listi pravijo, da je moral Goga odstopiti, ker se mu ni posrečilo, da bi združil desničarske stranke v eni skupini. Ostal je tako očitno v manjšini, da je moral odstopiti. Njegov padec pa je povzročila tudi njegova antisemitska politika, ki je vzbudila veliko nejevoljo pri Angležih in Francozih. Končno pa je vlada Goge silno škodovala ugrabitev sovjetskega odpravnika poslov pri belem dnevu, ker vlada te ugrabitve ni mogla zadostno pojasniti.

V Romuniji je bila uvedena kraljeva diktatura in mnogi dostavljajo, da po jugoslovanskem vzgledu. Listi tudi pišejo, da je bila nalašč najprej imenovana vlada Goge, ker se je že naprej računalo, da se bo ta vlada osmešila in s tem omogočila diktaturo.

Nova romunska vlada je izdala dalekosežne ukrepe, ki začasno ustavljajo državljanske svoboščine. Poseben ustavni odbor naj izdela načrt nove ustave. Državnim uradnikom je prepovedano vsako sodelovanje pri političnih strankah. Pravoslavna duhovščina sme uporabljati samo prisege, ki so po zakonu predpisane. Uradniška pragmatika se odpravi, enako tudi neprestavljivost sodnikov. Avtonomija univerz se odpravi. Uvede se stroga cenzura. Aktivni ministri ne smejo v svojih ministrstvih nastavljati svojih sorodnikov. Vsi prefekti in župani morajo vrniti ves denar, ki so ga dobili za volitve.

Avstrijski zvezni kancelar dr. Sušnik je v spremstvu dr. podtajnika za zunanje zadeve dr. Schmid-

ta in nemškega poslanika v. Papea imel v Obersalzbergu pri Berchtesgaden 11 ur trajajoče posvetovanje z nemškim vodjem Hitlerjem. V začetku sta se pogovarjala Sušnik in Hitler sama, kasneje pa so bili pritegnjeni k posvetovanjem še novi nemški zun. minister Ribbentrop, podtajnik dr. Schmidt in poslanik Papea. Do sestanka je prišlo na iniciativo Hitlerja, ki je hotel pred svojim govorom v nemškem parlamentu na vsak način še urediti svoje odnose z Avstrijo. V uradnem komuniqueju se pravi, da je bil sestanek izraz obojestranske želje po razgovorih o vseh vprašanih, ki se tičejo Avstrije in Nemčije.

Neoficialno pa se poroča, da so bila Sušniku predložena naslednja vprašanja: 1. Ali bi Avstrija obnovila habsburško monarhijo tudi

proti nemški volji? 2. Ali je pripravljena avstrijska vlada pritegniti v vlado tudi zastopnike narodnih socialistov? 3. Ali je Avstrija vezana na določene sile v srednji Evropi? 4. Ali je pripravljena Avstrija dosledno izvajati nemško-avstrijski sporazum iz l. 1936?

O potovanju Sušnika k Hitlerju je bil obveščen Mussolini, ki je potovanje odobril. Avstrijski poslanik v Londonu je o potovanju pravčasno obvestil tudi angleško vlado. Za vso drugo evropsko javnost je bilo Sušnikovo potovanje pravo iznenađenje. Listi zelo komentirajo Sušnikovo potovanje, a so njihovi komentarji zelo neenotni in zelo različni. Značilno je, da bi se moral Sušnik sestati z min. predsednikom dr. Hodžo v Kitzbühelu na Tirolskem, kjer biva dr. Hodža na oddihu. Namesto v Kitzbühelu pa

je odpotoval dr. Sušnik k Hitlerju v Berchtesgaden, dr. Hodža pa v Prago.

V zvezi s potovanjem dr. Sušnika se govori, da bo avstrijska vlada rekonstruirana in da postane podkancelar dr. Skubl, nekdanji policijski direktor v Ljubljani.

Do nesoglasij med ministrskim predsednikom Chamberlainom in zun. ministrom Edenom je baje prišlo zaradi pogajanj z Italijo. Eden je mnenja, da nikakor ni treba hiteti s temi pogajanj, dokler Italija glede španskega vprašanja ne popusti. Chamberlain pa je mnenja, da je treba čim prej skleniti sporazum z Italijo in priznati aneksijo Etiopije, da ne bodo angleške sile vezane v Sredozemskem morju. Nekateri listi pišejo v zvezi s tem nasprotjem, da ni izključena niti možnost vladne krize

Predložitev pooblastil oz. obrtnih listov

Ban dravske banovine je na podlagi čl. 3. ministrske uredbe z dne 30. oktobra 1937, s katero se predpisuje dovolitev za speditorske (odpravniske) obrte, za obrte za posredovanje v trgovinskih poslih (agenture) in za trgovinska zastopništva, odredil, da se morajo predložiti pred uveljavljanjem te uredbe izdana pooblastila oz. obrtni listi za obrte pristojnemu upravnemu oblastvu 1. stopnje v roku 3 mesecev (od 8. februarja 1938.) zaradi zaznamka, da veljajo kot dovolila v smislu čl. 1. ministrske uredbe. Obenem z obrtno listino se mora predložiti tudi potrdilo Zbornice za TOI, da je imetnik dotični obrt zadnje leto dejansko izvrševal.

Stanje naših kliringov

Po podatkih Narodne banke se je stanje naših kliringov v 1. tednu februarja spremenilo takole:

8. feb.	razlika
	proti
31. jan.	v tisočih navedenih valut

Pasivni kliringi:

Švica šv. fr.	2,243 + 145
Češkoslovaška Kč	117,861 — 26,688
Francija fr. fr.	11,514 — 266
Belgija belga	4,707 — 24
Bolgarska (kliring)	
din	969 + 178
Romunija din	15,862 + 69
Madžarska din	27,286 + 5,850

Aktivni kliringi:

Italija (stari) lir	24,588 — 1,001
Italija (novi) lir	45,215 — 4,666
Italija (novi) din	36,932 + 11,670
Poljska din	13,899 + 451
Bolgarska (turizem)	
din	412 nesprem.
Turčija din	12,210 — 1,974
Spanija pezet	2,806 — 30
Nemčija RM	12,957 — 327

Zunanja trgovina

Med Bolgarsko in Grčijo je bil sklenjen klirinški sporazum, ki velja za šest mesecev. Sporazum sloini na sistemu kompenzacij. Za mnoge bolgarske izvozne predmete bo Grčija uporabljala klavzulo največje ugodnosti, tako za rogato živino, drobnico, premog, oglje, stavbeni les, jajca, oljnata semena in mlečne proizvode.

Med Grčijo in Turčijo so se začela pogajanja za sklenitev trgovinske in plačilne pogodbe. Dosedaj veljavna trgovinska pogodba je dala zelo dobre rezultate. V prvih devetih mesecih se je zamenjava blaga med Grčijo in Turčijo povečala za 50%.

Češkoslovaška je izvozila surovega srebra l. 1936. 6.383 kg v vrednosti 6,4 milijona Kč, l. 1937. pa 29.373 kg v vrednosti 11,8 milijona Kč.

Češkoslovaško finančno ministrstvo je znižalo uvozno carino na svinjsko in gosjo mast, in sicer za surovo mast na 90 Kč, za pretopljeno mast pa na 120 Kč za stot. Znižana carina velja v času od 1. februarja do 31. marca. Do takrat bo definitivno rešeno vprašanje uvoza svinjske masti, zlasti ko bodo urejeni trgovinski odnosi z Madžarsko, državami Male antante in U. S. A. Takrat bo tudi rešeno vprašanje obveznega mešanja svinjske masti z margarino.

Vlada gen. Franca je sklenila, da zviša trošarino na sladkor na 5 pezet, da bi na ta način ustvarila sebi fond, iz katerega bi plačevala premijo za izvoz sladkorja. Glavna španska ozemlja, na katerih se pridobiva sladkor, so na ozemlju, ki je v rokah gen. Franca, dočim pa so bili glavni potrošniki trgi na ozemlju republikanske vlade. Vlada gen. Franca ima zato velike zaloge sladkorja, ki bi ga rada prodala v španski Maroko, ki pa kot svobodno carinsko ozemlje kupuje sladkor drugod, kjer ga dobiva ceneje kakor pa je španski sladkor. Sladkorna izvozna premija naj bi sedaj omogočila izvoz sladkorja.

Med angleškim kmetijskim ministrstvom ter zastopniki tekstilne industrije kavčuka je bil dosežen sporazum o znižanju cen, ker so padle tudi cene surovinam. Znižanje se giblje med 10 in 24 odstotki.

Dražba kožuhovine

bo 7. marca kot zadnja v tekočem letu. Kdor še ni oddal svojega blaga na to dražbo, naj ga čimprej pošlje na naslov: »Divja kožac, Ljubljana, Velesejem.

Zagrebska občina za dvig tujskega prometa

A kaj se stori v Ljubljani?

Zagrebska občina je ustanovila poseben odsek za tujski promet in še posebno turistično sekcijo. Voditelj turistične sekcije je poslala v Budapešto in na Dunaj, da spoznajo visoko organizirano tamošnje turistično službo. Da privabi v mesto čim več ljudi, tudi s podeželja, je organizirala zagrebska občina že lani teden kulture in ga bo organizirala tudi letos, pa čeprav se lanski ni posebno obnesel. Toda človek ne sme takoj obupati, zlasti pa ne pri delu za dvig tujskega prometa. Zagrebska občina namerava nadalje letos organizirati poseben božični trg, nadalje pa namerava oživiti tudi nekdanji pusti korzo. Občina se bo nadalje potrudila, da dobi Zagreb svoj kopalni bazen ter da se nudijo tujcem tudi razne vozne ugodnosti. Posebno važnost bo polagal turistični odsek na to, da doseže čim večje sodelovanje z občinstvom, da bo tudi zasebna iniciativa v službi tujskega prometa. Zagrebska občina je nadalje izdala prospekt Zagreba v bakrotisku v nemškem, francoskem, angleškem in češkem jeziku. Znova je izdala dr. Srkuljevo delo: Zagreb v preteklosti in sedanjosti.

Zagrebska občina namerava nadalje še letos organizirati posebne tečaje za tujski promet. Policijski stražniki, hotelski portirji, natakarji, taksi-izvoščiki, nosilci prtljage naj bi obiskovali te tečaje in na konec tečajev bi bil izpit. Pouk bi bil seveda brezplačen. Nameravani so tudi posebni tečaji za bodoče vodnike tujcev. Vsak vodnik tujcev bi moral znati najmanj en tuji jezik.

Ne moremo ravno reči, da bi bil ta program zagrebske občine poseben velik, vendar pa kaže, da se je zagrebska občina resno začela baviti s pospeševanjem tujskega prometa. Ker tudi banska uprava v Zagrebu zelo živo podpira tujski promet, za čigar pospeševanje je znova določila zelo velike zneske, je nedvomno, da bodo imela prizadevanja zagrebske občine tudi velik uspeh.

Sedaj pa bi vprašali, kaj pa se v Ljubljani in v slovenskih mestih stori za dvig tujskega prometa?

Nekoč je imela Ljubljana znamenite veselice na Ljubljani, ki so dosegle svoj višek na god svete Ane. Sedaj, ko je Ljubljana regulirana, bi bil čas, da bi zopet začeli misliti na obnovo teh veselice. Tudi nekdanje kresne veselice so bile privlačnost za najširše sloje. Ljubljana je bila nadalje nekoč znana po svojem veselem predpustu, po pustnem korzu, po številnih domačih zabavah. Sedaj ni od vsega tega nič ostalo in takse so ubile še zadnje predpustne domače bale. Ljubljana je imela včasih skoraj vsak teden svoj mirozov, vojaška godba je igrala polti vsak četrtek popoldne v Tivolju. Tudi Tirolski gozd je bil bolj negovan kakor danes.

Nekaj časa, zlasti ko je bil podžupan impulzivni prof. Jare, je ka-

zalo, da bo Ljubljana zopet oživila. Zgrajeno je bilo letno gledališče, v katerem pa lani ni bilo vse leto niti ene predstave kljub permanentni suši v gledališki blagajni. Govorilo se je že o stalnem prirejanju plesnih festivalov za časa jesenskega velesoja, kar bi bila prvovrstna atrakcija za Ljubljano. Tudi ta ideja je že menda pokopana, pa čeprav imamo tudi plesalce in plesalke mednarodnega slovesa, da o izredni privlačnosti jugoslovanskih narodnih plesov posebej niti ne govorimo. Ko je bila ustanovljena pred vojno Slovenska filharmonija, smo imeli v Ljubljani tudi večerne vrtno simfonične koncerte.

Danes vsega tega ni. Povsod sama puščoba ter nepremagljiv prah po ulicah, ki ga pa v Ljub-

ljani preganjajo res z izredno originalno iznajdlivostjo: da ga namreč ponoči pometajo s trotoarjev na cestišče, zjutraj pa s cestišč na trotoarje, opoldne pa z velikansko naglico drveči škropilni avtobusi delajo iz tega prahu prvovrstno blato, dokler ga zopet sonce ne posuši v pristni ljubljanski prah.

Neštetokrat smo že zapisali, da ni mogoče pritegniti tujskega prometa, če se tujcem nekaj ne nudi. Tudi če bi se nam očitelo, da postajamo dolgočasni ko Ljubljana v poletni sezoni — to je v tujski sezoni — moramo to resnico vendar še naprej oznanjati. Upamo, da se bo enkrat vendar kdo našel, ki bo znal v Ljubljani uveljaviti delo za dvig tujskega prometa, ki bo v ljubljansko življenje prinesel — življenje.

Določila za uvoz lesa v Nemčijo

»Markvereinigung der deutschen Forst- und Holzwirtschaft« je izdala na vse nemške lesne uvoznike naslednje sporočilo:

»Po izčrpnih pogajanjih med »Markvereinigung der deutschen Forst- und Holzwirtschaft« ter stalno delegacijo lesnega gospodarstva v Jugoslaviji je bil sklenjen sporazum o določevanju cen za določene standardne vrste mehkega rezanega lesa pri uvozu v Nemčijo. Pri teh vrstah se bo uporabljala pod pogojem ohranitve dogovorjenih cen carina po car. post. 76, od 2. podod. 2 (po kateri je carina znižana) od 2-50 na 1-50 RM za q). Kupoprodajnim pogodbam, ki bodo sklenjene v okviru dogovorjenih cen, ne bo »Überwachungsstelle für Holz« glede cene nič ugovarjala. Sporazum je dosežen glede: 1. rezanega bosenskega lesa in

2. glede rezanega lesa slovenskega in hrvaškega izvora. Za naš les so dogovorjena naslednja določila: jelka-smreka (odcepi brez trohnebe in lomljenja), ostroroba 3—6 m dolga, 10 cm in več široka, 1. a) paralelno obrobljena RM 33 do 35, b) konično obrobljena RM 30—32 za m³ franko suhozemska jugoslovanska postaja, prosto za izvoz, 2. a) paralelno obrobljeno RM 34—36, b) konično obrobljeno RM 31—33 za m³ lob severno-jadranska luka, prosto izvoz.

Carinske olajšave se priznajo zaenkrat samo za one zaključke, za katere pridejo prošnje za dodelitev deviz na »Überwachungsstelle für Holz« v času od 1. februarja do 31. maja 1938. Zaradi podaljšanja ali spremembe te pogodbe bodo nova pogajanja. Vse v sporazumu navedene vrste lesa podležejo pri carinjenju avtonomni tarifi. Pravica za uvoz po znižani carini zavisi od vložitve potrdila (uverjenja) odpravnih carinarici, ki ga izdaja »Hauptgeschäftsstelle der Markvereinigung der deutschen Forst- und Holzwirt-

schaft«. Dodelitev potrdil treba zaprositi istočasno s prijavo nakupa, ki je predpisana v naredbi št. 2. »Markvereinigung der deutschen Forst- und Holzwirtschaft« z dne 14. maja 1937. Za prošnjo so predpisani posebni formulirji. Prošnji se morajo priložiti devizno dovolilo in originalni sklepi z jugoslovanskimi prodajalci. Če bi bila potreba, da se za eno devizno dovolilo zaradi časovno določenih pošiljk in zaradi carinjenja izda več dovolitev, je treba predložiti za vsako partijo uvoza, ki se od časa do časa uvozi, posebno prošnjo.

Da bi se zagotovil pravilni potek lesne trgovine med Nemčijo in Jugoslavijo, se opozarja uvozniki jugoslovanskega lesa na naslednje:

1. Prošnje za podeljevanje deviznih dovolitev se morajo takoj po sklenitvi kupoprodajne pogodbe predložiti »Überwachungsstelle für Holz« (V), Berlin W 9, Käthenerstr. 42—44.

2. Jugoslovanskim uvoznikom se mora neposredno po vložitvi prošnje za devizno dovolitev to sporočiti.

3. Odloki »Überwachungsstelle für Holz« (t. j. o ugoditvi ali odklonitvi prošnji) se morajo takoj sporočiti jugoslovanskim izvoznikom.

Ta navodila se izdajajo na podlagi sporazuma, ki je bil sklenjen pri pogajanjih nemško-jugoslovanskega odbora v Eisenachu.

»Službeni list«

kr. banske uprave z dne 5. februarja objavlja: Pravila bratovske skladišnice — Tečaje drž. vrednostnih papirjev pri sprejemanju za kavčijo — Preračunavanje ameriških dolarjev pri pobiranj skupnega in luksuznega davka in carine »ad valorem« — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Denarstvo

Tečaji državnih papirjev rastejo še nadalje

Hausse na beograjski borzi traja kar nadalje z nezmanjšano silo. Vedno več je borzijancev, ki so prepričani, da bo vojna škoda narasla tudi na 500. In če pogledamo nazaj na razvoj tečaja vojne škode, ta napoved v resnici ni neverjetna. Saj ni še tako dolgo, ko je znašal tečaj vojne škode le nekaj nad 400, od takrat do danes pa je napredovala vojna škoda za 60 točk ter napravila že znatno več ko polovico svoje poti do 500. Da bo vojna škoda še napredovala, sklepajo tudi iz tega, ker je čvrsta tendenca vojne škode tudi za terminske kupčije. Končno pa utemeljujejo dvig tečajev vojne škode tudi s tem, da je vojne škode neprimerno manj v rokah borzijancev kakor nekdanj. Če so imeli ti nekoč vojne škode za okoli 150 milijonov din, jo imajo sedaj samo za okoli 40 milijonov. Pri tem pa so veliki kupci obveznic v čvrstih rokah. Tako ima neki borzijanec vojne škode za okoli 20 milijonov din, a je ne prodaja. In dogodki so dokazali, da je postopal pravilno. Pri tem splošnem prepričanju o nadaljnjem dvigu tečajev, se na beograjski borzi besisti skoraj sploh ne pojavljajo. Ljudje samo prodajajo, da spravijo dobiček, potem pa po višjih tečajih zopet kupujejo papirje. Zadnje dneve so pri tem nekateri prav lepo zaslužili, saj so samo pri vojni škodi zaslužili po 15 din pri obveznici.

Kakor tečaj vojne škode, tako napredujejo tudi drugi državni papirji, večina primeroma še bolj ko vojna škoda, 7 odstotni državni papirji so že dosegli, tudi že preslegli nominalno vrednost, deloma pa se ji bližajo. A tudi že 6%ne dalmatinske in begluške obveznice so dosegle že tečaj nad 90 ter se bližajo svoji nominali. Zaradi višjih tečajev je seveda padla rentabilnost državnih papirjev, če se kupijo sedaj. Tako je nazadovala rentabilnost vojne škode od 5'92 na 5'44%, begluških velikih obveznic od 7'5% na 6'45%, dalmatinskih po tisoč din od 8 na 6'57%, 7% Blaira od 8'3 na 7'2%. Iz tega se vidi, da je rentabilnost vojne škode še mnogo manj nazadovala ko drugih papirjev.

Tečaji drž. papirjev so ves pretekli teden napredovali, le čisto ob koncu tedna so nekoliko nazadovale. Bila je to pač reakcija na neprestani dvig. Nekateri naglašajo tudi to posebnost, da so običajno po ekspoziciji finančnega ministra v skupščini tečaji državnih papirjev napredovali, dočim so sedaj oslabele baš po njegovem ekspoziciji. Vendar pa je treba poudariti, da je ta komentar zelo samovoljen, ker ni prave zveze med ekspozicijem in tečaji državnih papirjev.

Ob koncu tedna so bili tečaji: Vojna škoda promptno blago 461'5—460, 6% begluške obveznice, veliki kosi 91'75 do 91, srednji 90'75 do 90'25, 6% dalmatinske 91'50 do 91'25, 7% investicijsko posojilo 101 do 100, 8% Blair 99 do 100, 7% Blair 93'50 do 93, 7% Seligman 100, dan preje že 103. Delnice Narodne banke so zaključile po 7750 ter so torej nazadovale za 20 do 50 dinarjev.

Na deviznem trgu je bila kupčija zelo živahna. Nemška marka, ki je padla že na 14'15 in 14'20, se je zopet opomogla ter je dosegla tečaj 14'50, njen srednji tečaj pa je bil 14'32. Pričakovati je, da bo tečaj marke narasel na 14'50, ker bo naš izvoz v Nemčijo nekaj časa zastal. Nekateri naše izvozne kontingente smo namreč za prvo letošnje tromesečje že popolnoma izkoristili. Nekateri uvozniki so izkoristili nenadno nazadovanje marke ter krili svoje potrebe. Nekateri pa so upali, da bo tečaj še bolj nazadoval. Ti so sedaj ne-

ljubo presenečeni. Prizad ni prodajal svojih nemških mark, ker je že računal na dvig marke.

Tečaji drugih deviz so ostali nespremenjeni, le frank je bil nekoliko bolj čvrst. Če bi se pri sedanjih pogajanjih dovolilo, da se uvažava v Avstrijo koruza proti plačilu v kliringu, potem mislijo nekateri, da bo tečaj avstrijskega šilinga na naših borzah oslabil.

Gibanje vlog pri slovenskih hranilnicah v letu 1937.

Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani je sestavila pregled o gibanju vlog pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah v l. 1937. Ker obresti za leto 1937. večino ma še niso pripisane, so upoštevane zaradi primerjave številke za l. 1936. in 1937. brez obresti.

Voge na knjižice so narasle za 9,817.170 dinarjev na 603.021.843 din, vloge v tekočem računu so padle za 4,218.000 na 402.369.000 din, skupne vloge pa so narasle za 5,598.927 din na 1.005.391.520 din, dočim so znašale 31. decembra 1936 999.014.440 din.

Število vlagateljev na knjižice je naraslo pri 5, v tek. računu pri 13, skupaj pri 5 hranilnicah. Vlagateljev na knjižice je bilo 129.112, v tek. računu 6.394, skupaj 135 tisoč 506.

Stanje vlog pri posameznih hranilnicah je znašalo (po velikosti) v milijonih dinarjev: Ljubljana (mestna) 364'2, Ljubljana (banovinska) 169'9, Maribor (b.) 88'4, Maribor (m.) 83'4, Kranj (m.)

40'9, Celje (m.) 30'9, Novo mesto (m.) 28'8, Radovljica (m.) 23, Vrhnika (občinska) 18'9, Slovenj Gradec (okrajna) 17'2, Kamnik (m.) 13'9, Kočevje (m.) 13, Ljubljana (Hran. kmečkih občin) 12'8, Krško (obč.) 11'4, Ptuj (m.) 11'4, Brežice (m.) 9'7, Črnomelj (m.) 8'3, Slov. Bistrica (ok.) 8'3, Škofja Loka (m.) 7'4, Sv. Lenart (ok.) 6'6, Gornja Radgona (obč.) 5'3, Marenberg (obč.) 5, Konjice (ok.) 4'7, Ormož (m.) 4'7, Ljutomer 4'7, Murska Sobota (obč.) 4'2, Kozje (obč.) 3'3, Kostanjevica (obč.) 2'4, Rogatec (ok.) 2'4 milij. din.

Nove vloge pri zaščitenih hranilnicah so znašale 31. decembra 1937 205'3 milij. din, torej 41'6 odstotka vseh vlog pri teh hranilnicah, ki znašajo sicer 493'4 milij. Tu so upoštevane dejanske nove vloge, nadalje pa tudi oproščeni obroki, oproščene vloge in oproščene obresti, ki se smatrajo za nove vloge in so vedno razpoložljivi. Pri 5 (nezaščitenih) hranilnicah so proste vse vloge v znesku 334'6 milij. Nove vloge se nahajajo v stalnem dvigu in so dokaz vračajočega se zaupanja.

Seveda so nove vloge zelo enakomerno razdeljene na posamezne hranilnice. Čim preje je posamezna hranilnica oprostila vsaj del vlog, tem več novih vlog izkazuje.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 8. februarja navaja te izpremembe (vse številke v milijonih dinarjev):

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta; promet din 4,641.721'70

V devizni kupčiji je opaziti stalno nazadovanje prometa. Napram predzadnjemu tednu znaša padec deviznih zaključkov skoro tri četrt milijona dinarjev, ker je predzadnji teden izkazal skoro 5 in pol milijona dinarjev deviznega prometa.

Devize:	pred- zadnji teden	minuli teden
(vse v tisočih dinarjev)		
Amsterdam	212	265
Berlin	2162	1482 priv. klir.
Bruselj	4	—
Curij	64	64
Din. deviza	848	148 avstr. pr. kl.
Dunaj	556	800 avstr. pr. kl.
London	590	1425 priv. klir.
New York	932	409
Pariz	16	37
Praga	—	3
Trst	—	9

Iz gornje razpredelnice je razvidno, da je vzrok zmanjšanja zaključkov predvsem nazadovanje prometa v devizi Berlin, saj znaša razlika malone 700 tisoč dinarjev, pa tudi v dinarski devizi, v kateri je bilo tokrat zaključeno v avstrijskem privatnem kliringu za ravno 0'7 milijona dinarjev manj, nego v predzadnjem borznem tednu. Nasprotno pa beleži deviza London porast zaključkov v angleškem privatnem kliringu blizu 0'8 milijona dinarjev.

Angleške funte je Narodna banka dajala po din 238'—, poleg tega pa je intervenirala še v Curiju in Berlinu.

V privatnem kliringu je beležil

avstrijski šiling:

7. februarja	din 8'61—8'71
8. februarja	din 8'59—8'69
9. februarja	din 8'52—8'62
10. februarja	din 8'51—8'61
11. februarja	din 8'51—8'61

švedska marka:

7. februarja	din 14'15—14'35
8. februarja	din 14'17—14'37
9. februarja	din 14'15—14'35
10. februarja	din 14'40
11. februarja	din 14'30—14'50

V angleškem privatnem kliringu je notiral funt od 7. t. m. dalje na vseh borznih sestankih dinarjev 238'—, in sicer le v povpraševanju.

Devize s prmo Narodne banke	Povpr. din	Pon. din
Amsterdam	7. II. 2400'16	2414'75
	11. II. 2401'66	2416'26
Berlin	7. II. 1731'03	1744'91
	11. II. 1732'52	1746'40
Bruselj	7. II. 727'74	732'80
	11. II. 728'45	733'51
Curij	7. II. 996'45	1003'52
	11. II. 996'45	1003'52
London	7. II. 214'86	210'92
	11. II. 215'01	217'07
New York	7. II. 4261'—	4297'32
	11. II. 4262'25	4298'56
Pariz	7. II. 140'77	142'21
	11. II. 140'87	142'31
Praga	7. II. 150'93	152'04
	11. II. 150'83	151'93
Trst	7. II. 225'19	228'28
	11. II. 225'19	228'28

Glasom gornjih tečajnic je bila v pretečenem borznem tednu dosežena tečajna razlika (vse izraženo v poenih) pri devizi Amsterdam + 1'50, Berlin + 1'49, Bruselj + 0'71, Curij je ostal nespremenjen, London + 0'15, New York + 1'25, Pariz + 0'10, Praga — 0'10, a Trst je beležil na bazi notice od 7. t. m.

Efektno tržišče

Za državne papirje še vedno zelo čvrsta tendenca.

Položaj je ostal še vedno nespremenjen. Omeniti pa je močan dvig tečajev državnih vrednostnih papirjev, zlasti vojne škode, ki je od 1. t. m. dalje do danes dosegla za 12 točk višje tečaje v povpraševanju, a za 13 točk višje v ponudbi.

Notirali so državni efekti v minulem tednu takole:

7% inv. pos.	7. II. 99—100—
	11. II. 98—100—
8% Blair	7. II. 98—100—
	11. II. 97—99—
7% Blair	7. II. 91—93—
	11. II. 93—94—
7% Seligman	7. II. 100—102—
	11. II. 99—102—
4% drž. gar. agr. obv.	7. II. 51—53—
	11. II. 51—53—
4% agr. obv.	7. II. 62—65—
	11. II. 60—62—
6% begl. obv.	7. II. 89—91—
	11. II. 88—90—
2'5% vojna škoda	7. II. 450—455—
	11. II. 460—468—

Tudi delnice Trboveljske premogokopne družbe kažejo čvrstjšo tendenco, ker se je tečaj v po-

Zlata podloga v blagajnah in v tujini se je povečala za 0'8 na 1719'8.

Devize izven podloge so se zmanjšale za 0'9 na 459'8.

Posojila so zopet padla, in sicer za 3'01 na 1620'3.

Razna aktiva so se povečala od 2112'7 na 2114'2.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 15'7 na 5657'6.

Narasle pa so obveze na pokaz, in sicer za 12'4 na 2673'6.

Razna pasiva so narasla od 298'4 na 2301'0.

Skupno kritje se je povečalo od 26'50 na 26'52%, samo zlato pa 26'38% na 26'41%.

Finančni minister je dal na razpolago Priv. agrarni banki 25 milijonov din za izplačilo prvega kupona 3%nih obveznic za likvidacijo kmetijskih dolgov, ki zapadejo 1. marca.

Hrvatska poljedelska banka v Zagrebu bo znižala svojo delniško glavnico od 10 na 5 milijonov din z zmanjšanjem nominalne vrednosti svojih delnic od 50 na 25 din.

Dotok deviz v Avstrijsko narodno banko stalno raste. Devize dobiva Avstrija največ iz tujkega prometa, deloma pa tudi zaradi povečanega izvoza v države, ki nimajo nobenih deviznih omejitev. Francoska banka je imela lani 112,9 milijona frankov čistega dobička ter bo izplačala 285 frankov dividende. Lani je izplačala samo 250 frankov dividende.

Francoski frank se je na mednarodnih borzah znova utrdil ter je tečaj funta nazadoval v petek od 152'59 na 151'43 fr., v soboto pa nalahno nazadoval na 151'53.

nudbi dvignil od 10. t. m. dalje za deset točk. Na zadnji borzni dan je ta efekt notiral din 225'— za denar, a din 240'— za blago.

Lesno tržišče

Tendenca nespremenjena mlačna.

Na našem lesnem trgu se situacija ni bogve kaj spremenila. Toliko pričakovanih uvoznih dovoljenj od strani italijanskih kupcev še vedno ni, a je verjetno, da ne bodo še tako kmalu dospela.

Od lanske produkcije brusnega ali celuloznega lesa so ostale še precejšnje zaloge pač zbog tega, ker je izvoz tega lesa skoro namah izostal in preti nevarnost, da se to blago pokvari, če ne bodo v doglednem času dana izvozna dovoljenja! Od nekaterih strani se zatrjuje, da se našega brusnega oziroma celuloznega lesa vse preveč izvažava v inozemstvo tako, da baje kmalu ne bo več mogoče kriti potreb lastnih — domačih podjetij v tem blagu. Da pa je ta trditev bolj iz trte zvita, dokazuje najbolj dejstvo, ker celo prizadeta podjetja sama izvažajo celulozni les v inozemstvo!

Res pa je, da je ravno celulozni les povzročil dvig cene tesanemu lesu in bi vsaka omejitev izvoza brusnega ali celuloznega lesa vse kakor občutno oslabil cene tesanega blaga, ki vključ vsemu niti sedaj ni dosegel onih ugodnih cen, kakor so bile v tej vrsti lesa dosežene še pred sankcijami.

V prejšnjem tednu je bil na tukajšnji borzi izvršen pokritni nakup 5 vagonov oglja, bukovega ali drugega listnatega drevja, v kosih brez »canelle«; suho vilano blago. Cena din 50'— za 100 kg franko vagon pariteta Mokronog-Bistrica ali Mirna peč, oz. Zidani most.

Žitno tržišče

Tendenca stalna

Promet je bil običajno neznačen, cene pa v glavnem brez izprememb. Le koruza se je pcečila za en dinar pri 100 kg.

Na zadnjem borznem sestanku so bile dosežene te najnižje oziroma najvišje cene:

Žito:

Koruza:	din	din
umetno sušena, s kvaliteto garancijo, fco. nakladalna postaja	107—	109—
času primerno suha, s kvaliteto garancijo, franko nakladalna postaja	94—	96—
Pšenica:		
juž. banatska, 77 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja	176—	178—
gor. bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja	180—	182'50

Ječmen:

63 kg, 2%, suh, zdrav rešetan, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja	135—	140—
64 kg, 2%, suh, zdrav rešetan, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja	140—	142'50

Oves:

zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	137'50	140—
--	--------	------

Mlevski izdelki:

Moka: din din

pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	285—	290—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	285—	290—
pšenična 2. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265—	270—
pšenična 5. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	245—	250—

Otrobi:

pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	110—	115—
pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	100—	105—

Pšenica

(cene po pogojih Privilegirane a. d. za izvoz deželnih pridelkov) fco ladja: Tisa I (od sev. meje do vključno Čuruga) kval. 79/2% din 168'—, Tisa II (od Zablja do ustja Tise) kval. 79/2% din 167'—, Begej kval. 79/2% din 167'—, Tisa Kanal (od Kule do B. Gradišta) kval. 79/2% din 166'—, Donava Kanal (od Crvenke do Bezdana) kval. 78/79/2% din 164'—, Kanal kralja Aleksandra kvaliteta 78/79/2% din 164'—, Bačka (Donava-Banat, Donava-Baranja) kval. 78/79/2% din 166'—, Donava, Srem in Drava, Slavonija kval. 77/78/2% din 164'—, Donava, Srbija kval. 77/78/2%—3% din 158'—, Sava (Srbija, Srem, Bosna) kvaliteta 77/78/2%—3% din 157'—, Od določene cene za blago fco. vlačilec se za kritje pretovornih stroškov zmanjša cena za vagonsko blago 2 dinarja od 100 kg. Par. Pančevo, Novi Sad in Apatin kval. 79/2% din 164'—, Par. Petrovgrad kvaliteta 79/2% din 165'—.

Bilanca gozdnih požarov leta 1937.

Kljub zadnjim velikim požarom v Ameriki se ceni lanske lesna škoda od ognja na normalno višino. Največji nemški gozdni požari so bili maja in junija v Sev. Nemčiji, Sleziji in na Bavarskem, avgusta v Zap. Nemčiji. V Južni Nemčiji se je delez pri teh požarih dvignil od 5 na 25%.

Opazovanja so pokazala, da so najpogostnejši vzroki požarov ne- previdnosti in malomarnosti malih ljudi, sprehajalcev in potnikov ter gozdarskih delavcev, pa tudi avtomobilistov. Te vzroke cenijo Nemci na 75%. Letos so zato poostri predpise za uporabo motorjev na polju in v cestnem prometu.

Največjo škodo so povzročili letni požari: v Franciji (15 tisoč jutrov), v Angliji (32 tisoč), v Turčiji (80 tisoč), na Poljskem (7 tisoč), zlasti pa v Sev. Ameriki, kjer se ceni vsa škoda na eno milijardo dolarjev letno ali 16 milijonov ha. 90% požarov zanetijo v USA iz- letniki.

Trgovinski register

Vpisale so se naslednje tvrdke:

Joži Paar in drug, Jesenice. Obratni predmet: Izvrševanje mersarskega in prekaljevalskega obrata ter delikatesna trgovina. Javna trg. družba. Družbeniki: Franc Paar, hotelir, Joži Paar, zasebnica, Oto Paar, zasebnik in Jakob Švajger, mersarski mojster, vsi na Jesenicah. Družbo zastopa samostojno Franc Paar.

Centropapir, družba z o. z. Ljubljana. Obratni predmet: Centralno posredovanje, razpečevanje vseh vrst papirja, lepenke in papirnatga blaga domačega proizvoda s pridobivanjem naročil za domače tvornice, njih razdelitev med domače tvornice in centralna kontrola domačega proizvodnje in potrošnje predmetov teh vrst. Družba sme v lastnem imenu tudi trgovati s temi predmeti. Osnovna glavica v višini 240.000 din je vplačana v celoti. Poslovodje: **Egon Srebre,** industrijski ravnatelj v Zagrebu, inž. **Hans Frankl,** ravnatelj Zagrebačke dioničke tvornice papira v Zagrebu. Prokurist Bojan Mirko v Zagrebu. Družbo zastopata po dva poslovodji ali en poslovodja in en prokurist.

Jerše Leo, Ljubljana. Obratni predmet: trgovina s kolesi, šivalnimi stroji, motorji ter v to stroko spadajočimi deli na drobno. Imetnik Jerše Leo, trgovec, Ljubljana, Rožna dolina.

»Radio« družba z o. z. Ljubljana. Obratni predmet: 1. trgovina s radijskimi aparati ter vsemi napravami in aparati za radijsko, televizijsko in projekcijsko stroko, 2. propaganda za širjenje radiofonije ter zalaganje in izdajanje brošur in časopisov, zadevajajočih razvoj radia. Družba je nastala zbog spremembe zadruge »Radio« v družbo ter je obdržala vsa aktiva in pasiva zadruge. Osnovna glavica 200.000 din, od katere se stoje 101.000 din od prevzetih deležev zadruge, 99.000 din pa je bilo polno vplačano v gotovini. Poslovodja **Fran Bizjak,** trg. ravnatelj v Ljubljani. Družbo zastopa poslovodja kakor tudi prokurist, če se ta imenuje.

TRIAR, tehnično prodajna družba z o. z. in srbskohrvatsko besedilo, Ljubljana. Obratni predmet: trgovina s stroji, strojnimi deli, kovinskimi in pločevinskimi izdelki ter z raznim tehničnim materialom, nadalje montaža in popravila strojev z zamenjavo pokvarjenih delov z novimi. Osnovna glavica 200.000 din, od katere je vplačano v gotovini 100.000 din. Poslovodje: **Stanko Kregar,** monter-elektrotehnik v Poljanah nad Št. Vidom pri Ljubljani, Viktor Logar, monter-strojniki v Ljubljani in Filip Remškar, monter-strojni ključavničar v Ljubljani. Vsak poslovodja zastopa družbo samostojno.

Fran Bonač, Videm pri Krškem. Obratni predmet: Industrijska radnja za proizvodnjo nebeljene in beljene sulfite celuloze v Vidmu pri Krškem. Imetnik: **Fran Bonač,** tovarnar v Ljubljani.

Vpisale so se naslednje izpremembe in dodatki:

»Jub«, tovarna barvil, družba z o. z., Dol pri Ljubljani. Briše se inž. Petru Miciču podeljena prokura.

Cinkarna, d. d. Gaberje pri Celju. Vpiše se novoizvoljeni član upravnega sveta dr. Vlado Nikolič, višji sekretar ministrstva za gozdove in rudnike. Izbrisi se izstopilši član upravnega sveta inž. Milo Gobjkovič.

I. Šinkovec, Kamnik. Izbrisi se dosedanja lastnica firme Antonija Šinkovec ter Krhin Tereziji podeljena prokura. Vpiše se nova lastnica Terezija Vizovišek, roj. Krhin v Kamniku.

»Ika«, mehanična tovarna pletenin, družba z o. z. Kranj. Izpremenila se je družbena pogodba v §§ 1., 5., 8. in 13. Izbrisi se poslovodja Anton Adamič star., vpiše pa se poslovodja Anton Adamič ml., industrialec v Kranju.

»Automontaža«, delavnica d. d. Ljubljana. Obratni predmet: Montiranje avtomobilov in prodaja avtomobilov na veliko in malo. Na izrednem obnem zboru so se spremenila družbena pravila. Tvrdka družbe se glasi odslej: **»Jadranc« avtobusno podjetje, d. d.,** tudi srb.-hrvatsko besedilo. Namen družbe odslej: Prevažanje potni-

kov in blaga z motornimi vozili (avtobusi, kamioni).

Boh & Co. jugoslovanska-ameriška tovarna za brezalkoholno izdelavo kvasa v Ljubljani. Izbrisi se zaradi izstopa iz družbe javni družbenik Slavko Boh, zategadelj preneha javna trgovska družba. Lastnik firme odslej inž. Franc Domladiš.

»Bon-Bon«, Florjanc & Globelnik, Ljubljana. Iz družbe je izstopil družbenik Ivan Globelnik. Zaradi tega preneha javna trgovska družba. Lastnik firme je odslej Josip Florjanc. — Besedilo firme odslej: **Bon-Bon Florjanc Josip.**

Povpraševanja po našem blagu v tujini

117 — Winterthur (Švica): orehova debla (okoli 250 kub. metrov) dolga 2 do 4 metre, v premeru 40 do 60 cm debela, kanadski topol dolg 205 m, debel 30 do 50 cm, 118 — Marseille: razne vrste moke za francoske kolonije v Afriki (v vrečah po 100 in 50 kg, fob Reka), 119 — Tel-Aviv: ponuja se zastopnik za proizvode raznih vrst kož,

120 — Dunaj: suha čreva, 121 — Pariz: vodne bolhe, 122 — Le Caire: prvovrstno koruzno slamo in svinjske ščetine išče zastopniška tvrdka, ponuja se tudi kot zastopnica našim tekstilnim tvornicam, 123 — Genova: goveji loj, mesne kisline, stearin, olein, parafin, naravni vazelin, hidrogenirane masti, ekstrakti, ribje olje,

124 — Nürnberg: proso (belo, rumeno in pisano), 125 — Berlin-Wilmersdorf: ržena in pšenična slama (4000 ton, in siver mesečno po 1000 ton v času od februarja do aprila), 126 — Praga: seme sončnic, seme kamilic in soje išče zastopniška tvrdka,

127 — Haifa: bolhačev prah (cene cif Haifa), 128 — Brooklyn, N. J.: biserne matice, jelenovi rogovi, školjke, 129 — Dunaj: hmelj in eterična olja od jelke, 130 — Köln: janež (debelo zrnati), 131 — New York: gumbi, zaponke, čipke in razni okraski za ženske obleke,

132 — Dunaj: čreva, ščetine in goveja dlaka. (Firma bi manjše kupčije izvršila proti gotovini, večje pa v komisiji.) 133 — München: ustroj. svinjska koža za izdelovanje pasov za gospode,

134 — Varšava: belo in rdeče vino v sodih do 300 litrov, 135 — Twelo (Nizozemska): ponuja se zastopnik za furnirje in hrastov les za izdelovanje pohištva,

136 — Dunaj: raki, 137 — Hamburg: kalcijev nitrat, 138 — Chemnitz: borova debla, 139 — Patras: ponuja se zastopnik za les vseh vrst, žitarice in kolonialno blago,

140 — Leipzig: gradben les listnatega drevja, a tudi iglastega, išče zastopnik, 141 — Dunaj: hmelj, koriander išče zastopniška tvrdka,

142 — Chemnitz: rezan hrastov les, 143 — Mittelsteine-Grafschaft (Glatz, Nemčija): nepooblane jelo-ve deske,

144 — Grouw Fr. (Nizozemska): nepooblane našagane bukovne doge,

145 — Beograd: kaviar (za berlinske hotele).

Ponudbe tujega blaga:

13 — Rheingönheim: neka tvrdka išče kupce in pripravne zastopnike za svoje proizvode: kromov oksid za likanje in poliranje ter kromov oksid za barve,

14 — Pittsburg P. A. (USA): porabljeni avtomobili. Naš častni konzul išče resne reflektante za ameriške izrabljene avtomobile, med katerimi je znatno število zelo dobrih voz, ker ima možnost, da jih spravi v zvezo, oz. da jih zastopa pri velikih ameriških izvoznikih tvrdkah,

15 — Oatras: neka tvrdka išče zastopnika v naši državi za plasi-ranje svojega suhega sadja (grozdja, sultanine, mandeljnov, lešnikov),

16 — Dunaj: Neka tvrdka išče nujno interesenta, kateremu bi mogla dati zastopstvo za prodajo svojih kozmetičnih preparatov.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Konkurzi - poravnave

Odpravljen je konkurz o premoženju trgovca **Jakoba Menarta** v Domžalah, ker se je sklenila prisilna poravnava.

»Službeni list«

kralj. banske uprave dravske banovine z dne 12. februarja objavljajo: Uredbo o sporazumu med Jugoslavijo in Italijo o ureditvi njenih trgovinskih izmenjav in plačil, ki so s temi v zvezi — Odločbo glede odkupne cene ricinovega semena (da znaša cena 300 din za 100 kg brez kakršnih koli odbitkov) — Pravilnik za poslovanje okrajnih cestnih odborov — Banovo odredbo o predložitvi pooblastil oziroma obrtnih listov — Razne razglase sodišč in drugih uradov.

Dobave - licitacije

Komercialni odsek Vojno tehničnega zavoda v Kragujevcu sprejema do 17. februarja ponudbe za dobavo žveplene kisline; do 18. februarja ponudbe za dobavo električnega materiala, izolirnih cevi in brusov; do 19. februarja ponudbe za dobavo raznih kož; do 21. februarja za dobavo bizmutove legure ter lepila; do 22. februarja za dobavo rezervnih delov za akumulatorske celice; do 23. februarja za dobavo amilacetata; do 24. februarja za dobavo glicerina, podzemnega armiranega kabla in do 25. februarja ponudbe za dobavo manesmanovih cevi ter sintermagnezita.

Direkcija jugoslovanskih državnih železnic v Subotici sprejema do 18. februarja ponudbe za dobavo glavnih osi za bagre.

Štab mornarice kralj. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 22. februarja ponudbe za dobavo kalupov za led, do 25. februarja pa za dobavo plinskega olja, motornega, mašinskega olja ter petroleja.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 23. februarja ponudbe za dobavo 16 m kožnih jermen.

(Predmetni oglasi so interesantom v pisarni Zbornice TOI na vpogled.)

Doma in po svetu

Dr. Ante Pavelić, bivši predsednik senata, je umrl v Zagrebu po dolgi bolezni za pljučnico. Dr. Pavelić je bil izvoljen kot poslanec v hrvatski sabor že 1. 1906. na programu Starčevićeve stranke. Posebno vidno vlogo je igral pokojnik ob preobratu, ko je bil podpredsednik Narodnega veća. Dne 1. decembra je prečital regentu Aleksandru adresu Narodnega veća. Kasneje se je umaknil iz političnega življenja, 1. 1932. pa je bil imenovan za senatorja ter ga je izvolil senat za svojega predsednika. Slava njegovemu spominu!

Narodna skupščina je že začela proračunsko razpravo. Kot prvi je govoril poročevalec večine dr. Gavrilović, ki je govoril dve uri. V glavnem je poudarjal, da so se gospodarske razmere zboljšale in da je zato predloženi proračun realen in utemeljen. Za generalno debato je že sedaj prijavljenih nad 30 govornikov. Od slovenskih poslancev sta prvi dan govorila poslanca inž. Zupanič in dr. Fuchs, ki sta oba izjavila, da bosta glasovala proti proračunu.

Poslanec dr. Dobovišek je poslal dr. Mačku pismo, v katerem mu sporoča, da izstopa iz bivše HSS. Pričakujejo, da bo dr. Dobovišek vstopil v skupščino ter opustil svoje abstinenčno politiko.

Posl. **Fran Novaković,** ki je bil izvoljen na dr. Mačkovi listi, je poslal skupščinskemu predsedniku svoje poslansko polnomočje. Posl. Novaković je prvi hrvatski poslanec, ki bo vstopil po zadnjih volitvah v skupščino.

Skupščinske volitve bodo prihodnje leto v februarju, kakor je izjavil prometni minister dr. Spaho.

Proti posl. dr. Kraftu se je začela med vojvodinskimi Nemci ostra kampanja, kateri se je pridružil tudi senator dr. Grassel. Sodi, da bo moral dr. Kraft odstopiti.

Pokroviteljstvo nad državno lovsko razstavo, ki bo otvorjena dne 19. februarja v Beogradu, je prevzel knez namestnik Pavle.

Za stalnega predsednika škofovskih konferenc v Jugoslaviji je imenoval papež zagrebskega nadškofa dr. Stepinca.

Ministrski svet je odobril pogodbo, ki jo je sklenil prometni minister z delniško družbo **Grobeleno-Rogatec** glede odkupa njene železnice. Za kupnino 6,3 milijona din preide ta železnica v državno last.

V Zagrebu je bil v nedeljo občni zbor Seljačke slege, ki se ga je udeležilo 800 delegatov, ki so zastopali 500 društev s 34.000 člani. Društvo se je zlasti bavilo z zatiranjem nepismenosti ter je v ta namen izdalo nad 50.000 abecednikov.

V Šibeniku so skušali komunisti in radičevci razbiti predavanje Ljotića. Ko je skušala policija ločiti oba tabora, so začeli metati demonstranti na orožnike kamenje ter je bilo šest orožnikov ranjenih. Ti so nato streljali ter je bil en demonstrant ubit, dva pa hudo ranjena.

Jadranska plovdba se pogaja z državo zaradi obnovitve pogodbe. Družba namerava uvesti redno morskovo zvezo s turškimi pristanišči. V ta namen bi družba naročila pri ladjedelnici v Splitu dva nova parnika. Ti parniki bi bili najmodernejše urejeni. Bili bi tovorni in

potniški parniki in imeli po 2000 ton.

Cementne tovarne v Dalmaciji so zaradi zelo znižanega izvoza ter nezadostnega konsuma v državi silno omejile obratovanje. Okoli 2000 delavcev je zaradi tega brez službe.

450 delavcev podjetja »Kontinental«, ki izkorišča boksitne rude pri Drnišu, je stopilo v stavko, ker je podjetje odklonilo zvišanje mezd.

Zenica bo letos dobavila našim železnicam 3500 vagonov železniških tračnic.

Albanski kralj Zogu se bo poročil z grfiko Appony dne 26. aprila v Draču.

Bivši sovjetski poslanik Ovsjenko, ki je bil na konec poslanik v Barceloni, je bil baže ustreljen, ker da je bil trockist.

Avstrijska vlada je podaljšala obvezni vojaški rok na 18 mesecev ter hkrati odredila, da morajo mladeniči na nabor že z 20. in ne šele z 21. letom, kakor dosedaj.

Kolesa, motorna kolesa

na debelo. Zahtevajte ponudbe.

Splošna trgovska družba z o. z.

Ljubljana, Tyrševa cesta št. 33 (Javna skladišča)

Nemška drž. tajna policija je aretirala bivšega avstrijskega podkancelarja in voditelja **Landbunda Winklerja.** Aretiran je bil baže zaradi deviznih prestopkov. Winkler je sodeloval še v Dollfusovi vladi, a se je kasneje pridružil narodnim socialistom ter odšel v Berlin. Ker je rojen na Češkoslovaškem, mu je avstrijska vlada nato odvzela avstrijsko državljanstvo. Winklerja so nato izpustili.

Vsak tujec v Avstriji mora zaprositi za dovoljenje za bivanje v Avstriji, če se zadrži v državi več ko tri mesece. Odredba je bila izdana, da se prepreči naselitev Židov iz Romunije.

Zidje v Besarabiji in Moldaviji prestopajo baže v množicah v pravoslavje, da se rešijo določil novega protizidovskega zakona.

V Londonu je bila svedčano otvorena mednarodna konferenca za organizacijo bojkota japonskega blaga. Na konferenci so zbrani delegati iz 20 držav. Jugoslavija na konferenci ni zastopana, pač pa Češkoslovaška.

Sovjetska vlada je na predlog maršala Vorosilova amnestirala veliko število upokojenih in odpuščenih oficirjev.

Velika bitka, največja v sedanji kitajsko-japonski vojni, se je razvila na osrednjem kitajskem bojišču vzdolž železniške proge v Lung-haj. Japonci poročajo, da so dosegli velike uspehe in da so obkolili 20.000 kitajskih vojakov.

Draginja na Japonskem silno raste. Cene kmetijskim pridelkom so se dvignile za 26%, kuriva za 31, rudam in kovinam pa celo za 51%. Predsednik japonskih industrijcev je izjavil, da preživlja Japonska najtežjo gospodarsko krizo, kar jih pozna njena zgodovina.

Radio Ljubljana

Torek, dne 15. februarja: 11.00: Šolska ura: Kako tudi učenec in učenka lahko pomagata, če nastane nenadno nezgoda ali nesreča (dr. Franta Mis) — 12.00: Wurliške orgle (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Narodne pesmi (Friderik Lupša in radijski orkester) — 14.00: Poročila — 18.00: Kmečki trio — 18.40: Krščanstvo in nacionalizem (dr. F. Veber) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Zabavni zvočni tednik — 20.00: Plesna glasba (B. Adamičevi fantje) — 21.00: Schubert-Urbach (plošče) — 21.10: Klavirski koncert ruske glasbe (prof. M. Lipovšek) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Sreda, 16. februarja: 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Poročila — 18.00: Mladinska ura: Februar v naravi (Miroslav Zor) — 18.20: Plošče — 18.40: Preskrba brezposelnih delavcev (R. Smersu) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Uvod v prenos — 20.00: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani — odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Umkar) — II. odmoru: Napovedi in poročila.

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke

ld. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna **JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1938

Začetek: 6. marca

60% popusta na nemških železnicah, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro lajpciškog sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33/I.

in častni zastopniki:

Ing. G. Tönnies, Ljubljana, Tyrševa c. 33
Telefon 27-62 in

Jos. Bezjak, Maribor, Gosposka ul. 25
Telefon 20-97